

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2017r. r.

Sąd Rejonowy w Nidzicy w II Wydziale Karnym w składzie :

Przewodniczący: SSR Krzysztof Bieńkowski

Protokolant : st.sekr.sąd. Ewelina Prusik

Przy udziale oskarżyciela publicznego Prokuratura Rejonowego w Nidzicy A. S.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 12.10.2017r. i 24.11.2017r. sprawy

P. K. (1), PESEL (...), syna M. i Z., urodzonego (...) w N.

oskarżonego o to, że:

w dniu 21.11.2016r. w rejonie przejazdu kolejowego usytuowanego koło miejscowości Ż. , gm.N. , działając ze szczególnym okrucieństwem , zabił psa rasy mieszanej maści jasnobrazowej wabiącego się Azor , w ten sposób , że wiedząc iż przez rejon przejazdu kolejowego koło miejscowości Ż. kursują pociągi , przy użyciu sznurka przywiązał psa do jednej z szyn torowiska tak , iż jego łeb przylegał do szyny , w następstwie czego pies został najechany przez pociąg i zabity , przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu 6 miesięcy kary pozbawienia wolności będąc karanym za podobne przestępstwo umyślne

tj. o przestępstwo z art.35 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 21.08.1997r. o ochronie zwierząt (j.t. z 2013r. Dz.U. poz.856 ze zm.) w zw. z art.64§1 k.k.

ORZEKA :

I. oskarżonego ***P. K. (1)*** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu przestępstwa, z tym ustaleniem , że z jego opisu eliminuje określenie „przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności będąc karanym za podobne przestępstwo umyślne” i czyn ten kwalifikuje z art.35 ust.2 wz. z ust.1 w/w Ustawy za to z mocy tych przepisów skazuje go , a na podstawie art.35 ust.2 w/w Ustawy wymierza mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz na podstawie ;

II. na podstawie art.35 ust 5 w/w Ustawy orzeka od oskarżonego P. K. (1) na rzecz Stowarzyszenia (...) „4 Ł.” w N. nawiązkę w kwocie 1.000(jednego tysiąca) złotych;

III. na podstawie art.624§1 k.p.k. zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w całości;

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

O. dn 24.11.2017 r.

Sygn. akt II K 118/17

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

Oskarżony P. K. (1) zamieszkuje w miejscowości M., gmina O..

Jesienią 2016r. , na początku września tego roku J. S. (1) przekazała oskarżonemu psa rasy mieszanej w typie owczarka kaukaskiego maści jasno-brązowej wabiącego się Azor w wieku około 10 lat.

W dniu 21.11.2016r. oskarżony zabrał wymienionego psa w rejon przejazdu kolejowego koło miejscowości Ż., gdzie w celu jego uśmiercenia , przy pomocy sznurka przywiązał psa do jednej z szyn torowiska w ten sposób, że łeb zwierzęcia przylegał do szyny. Następnie oskarżony oddalił się.

Po jakimś czasie pies został najechany przez przejeżdżający pociąg i zabity.

(dow : wyjaśn.osk.P. K. (1) k.24-25, k.32-35, k.48-49, zezn.śwd.J. S. (1) k.374v, notatka k.9 – akt załącznika PR Ds. 116.2017, protokół oględzin k.2-3, dok.fotograficzna k.9-11 , protokół eksperymentu k.28-30)

Przed śmiercią pies był dobrze odżywiony , poza zaćmą nie wykazywał innych cech patologicznych.

(dow : opinia biegłego z zakresu weterynarii k.61)

Ponadto Sąd ustalił , że oskarżony P. K. (1) nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo, nie wykazuje również innych zaburzeń czynności psychicznych.

Sprawność umysłowa oskarżonego kształtuje się w granicach normy , na poziomie poniżej przeciętnej. Występują u niego cechy osobowości dyssocjalnej, oskarżony wykazuje niską umiejętność empatii , wiąże się to z wysokim egoizmem i egocentryzmem.

Oskarżony działał w warunkach upojenia alkoholowego zwykłego.

(opinia biegłych lekarzy psychiatrów k.64-66, opinia biegłego psychologa k.354-356)

Sąd ustalił również, że oskarżony w przeszłości był karany sędownie , wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 27 sierpnia 2013r. został skazany za przestępstwo kwalifikowane z art.13§1 k.k. w zw. z art.197§1 k.k. na karę 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Oskarżony orzeczoną wymienionym wyrokiem karę pozbawienia wolności odbył w okresie od 04.02.2014r. do 10.03.2016r.

(dow : odpis wyroku k.58 , k.59-60 , dane o karalności k.45-47)

Oskarżony P. K. (1) przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu.

W złożonych w toku postępowania przygotowawczego wyjaśnieniach oskarżony w sposób szczegółowy opisał popełniony czyn, wskazał na motywy którymi się kierował oraz wyraził żal i skruchę.

(dow: wyjaśn.osk.P. K. (1) k.24-25, k.32-35, k.48-49)

Sąd zważył, co następuje:

Wyjaśnienia oskarżonego ocenić należy co do zasady jako wiarygodne.

Obszerny i szczegółowy opis podjętych czynności wykonawczych przez oskarżonego jest konsekwentny , spójny i logiczny.

Znajduje również potwierdzenie w innych zgromadzonych dowodach w postaci protokołu oględzin , dokumentacji fotograficznej i wynikach eksperymentu procesowego.

(dow : protokół oględzin k.2-3, dok.fotograficzna k.9-11 , protokół eksperymentu k.28-30)

W zakresie deklarowanej motywacji sprawcy stwierdzić należy , że w ocenie Sądu można je uznać za wiarygodne jedynie częściowo

Podkreślić bowiem należy , że zgodnie z pełną jasną i fachową opinią biegłego z zakresu weterynarii pies wykazywał objawy zaćmy.

(k.61)

Nie sposób jednak podzielić wyjaśnień oskarżonego odnośnie nieprzyjmowania pokarmu - o ile stan taki miałby trwać dłużej , albowiem zgodnie z opinią biegłego zwierzę było dobrze odżywione.

Nie można jednak wykluczyć , że zaburzenia trawienne czy odmowa przyjmowania pokarmu o przejściowym charakterze rzeczywiście wystąpiły.

Okoliczność , że biegły nie stwierdził „innych zmian patologicznych” tego rodzaju przejściowych zaburzeń nie wyklucza.

Wskazać należy , że brak jest wystarczających dowodów podważających w sposób zasadniczy wersję oskarżonego również co do motywacji , co nakazuje uznać te twierdzenia za wiarygodne.

Podkreślenia wymaga , że oskarżony jak sam przyznał , działał w warunkach upojenia alkoholowego i tę okoliczność uznać należy za istotną dla oceny motywacji sprawcy , albowiem jak powszechnie wiadomo alkohol rozluźnia hamulce moralne i skłania do zachowań przemocowych.

Nie ma również podstaw do kwestionowania relacji poprzedniej właścicielki zwierzęcia J. S. (1) , która potwierdziła , że przekazała psa oskarżonemu z uwagi na brak po jej stronie możliwości wykonywania opieki. Wskazać przy tym należy , że wymieniona określiła zwierzę jako „stare i głuche”.

(k.374v)

Jako natomiast czysto spekulatywne i nie znajdujące potwierdzenia w przeprowadzonych dowodach ocenić należy sugestie jakoby J. S. przekazała psa P. K. w celu jego uśmiercenia.

Z relacji A. B. wynika , że w miejscu zamieszkania oskarżonego bywała nieregularnie i nie ma żadnej pewności czy odwiedzała posesję w miejscowości M. w okresie pomiędzy wrześniem a listopadem 2016r., a nawet jeśli w tym okresie nie widziała psa, nie podważa to zeznań J. S. i nie świadczy , że zwierzęcia nie było.

Zwrócić przy tym należy uwagę , że wymieniona świadek udzielała pomocy przy utrzymaniu zwierząt M. M. (1) i to właśnie M. M. była traktowana jako właścicielka zwierząt.

Ponadto L. G. (1) przesłuchany na rozprawie zdecydowanie zaprzeczył , aby przekazywał A. B. informację o zleceniu zabicia psa. Tego rodzaju tezy mogły funkcjonować w obrębie lokalnej społeczności w charakterze plotek , które z oczywistych względów nie mogą stanowić podstaw ustaleń faktycznych.

Reasumując w ocenie Sądu zeznania świadków M. M. , A. B. i L. G. ocenić należy jako znikomo przydatne dla rozstrzygnięcia w zakresie prawno-karnej odpowiedzialności oskarżonego.

Wskazać bowiem należy , że Sąd rozpoznaje sprawę w granicach skargi uprawnionego oskarżyciela.

Jak zasadnie wskazuje się w literaturze : Skarga uprawnionego oskarżyciela (...) zakreśla ramy postępowania sądowego. Wyjście poza te ramy oznacza orzekanie w zakresie, co do którego nie złożono skargi. Dotyczy to wszystkich rodzajów skarg (...).

Akt oskarżenia, jako skarga zasadnicza, nie tylko inicjuje postępowanie sądowe, ale także zakreśla jego ramy, co ściśle łączy się z problematyką tożsamości czynu zarzucanego i przypisanego sprawcy.

Granice procesu zakreśla zdarzenie faktyczne , które oskarżyciel opisał w akcie oskarżenia w formie zarzutu (...).

(Kodeks postępowania karnego. Komentarz pod red. prof. dr hab. Jerzy Skorupka)

Zakres rozpoznania sprawy niniejszej określony jest więc zakresem postawionemu oskarżonemu w akcie oskarżenia zarzutu.

W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy nie pozostawia najmniejszych wątpliwości co do faktu , że oskarżony dopuścił się zabicia zwierzęcia, działając w zamiarze bezpośrednim.

Zachowanie takie wypełnia znamiona występku z art.35 ust.1 Ustawy z dnia 21.08.1997r. o ochronie zwierząt (aktualny tekst jednolity :Dz.U. z 2017r. poz. 1840), który przewiduje, że „Kto zabija(...) zwierzę podlega karze.

Sposób działania sprawcy polegający na przywiązaniu zwierzęcia do torów , w sytuacji gdy musiało ono instynktownie wyczuwać narastające niebezpieczeństwo i bezskutecznie próbować się uwolnić (czego oskarżony musiał mieć świadomość pozostawiając unieruchomione zwierzę na torach), uzasadnia w przekonaniu Sądu przyjęcie opisanego w ust.2 cytowanego przepisu „działania ze szczególnym okrucieństwem”.

Natomiast nie można w ocenie Sądu przyjąć w ślad za aktem oskarżenia działania w warunkach recydywy.

Nie ulega wątpliwości , że oskarżony był skazany za przestępstwo umyślne , popełnione z użyciem przemocy i odbył orzeczoną za nie karę w rozmiarze „co najmniej 6 miesięcy”.

(dow : odpis wyroku k.58 , k.59-60 , dane o karalności k.45-47)

Jednak wniosek, że popełnione w dniu 26.11.2016r. przestępstwo jest czynem „podobnym” w rozumieniu art.64§1 k.k. i art.115§3 k.k. jest błędny i oparty o powszechną niestety praktykę stosowania prawa, opartą na bezkrytycznym wykorzystaniu tez orzeczeń sądowych bez wnikania w niepowtarzalne okoliczności konkretnej sprawy, co niejednokrotnie prowadzi do sprzecznych z normą prawną wniosków, jak trafnie bowiem zauważył Kwestia podobieństwa przestępstw w rozumieniu art. 115 § 3 KK musi być oceniana in concreto. Należy przy tym pamiętać, że dany typ czynu zabronionego może chronić różne dobra prawne. Dopiero ocena konkretnego zachowania pozwala ustalić, które dobro chronione zostało naruszone.

(Postanowienie SN z 30.3.2016 r., I KZP 23/15)

Punktem wyjścia dla rozważań w tym zakresie musi być pojęcie „przestępstwa z zastosowaniem przemocy”, a ściślej „przemocy” w rozumieniu art.115§3 k.k.

W sposób stanowczy stwierdzić należy , że na gruncie prawa karnego poprzez przemoc rozumie się **wyłącznie** oddziaływanie na człowieka.

Pojęcie "przemoc", w rozumieniu art. 115 § 3 KK, jak trafnie wskazuje J. M. , "to przestępstwo połączone z użyciem przez sprawcę siły (środków fizycznych), po to, ażeby przełamać opór drugiej osoby lub uniemożliwić jej stawienia oporu albo też oddziałać aktualnie wyrządzaną dolegliwością na kształtowanie jej woli lub procesów motywacyjnych w określonym kierunku" (zob. G. B. , [w:] A. Z. (red.), Kodeks karny, s. 1180; zob. również T. B. , Przemoc jako znamię strony przedmiotowej, CzPKiNP 1997, Nr 2 oraz T. H., Przemoc jako forma działania przestępnego, Kraków 1966).

(Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz do artykułów 1–116, red. prof. dr hab. M. K., prof. dr hab. R. Z.)

Prawdą jest bowiem , że w literaturze dopuszcza się możliwość uznania za podobne przestępstw stypizowanych w kodeksie karnym popełnionych z użyciem przemocy i czynów z art.35 Ustawy o ochronie zwierząt.

Jak stwierdzono w komentarzu : „Trafny jest pogląd orzecznictwa, że uderzanie zwierzęcia (zob. art. 35 ust. 1 ustawy z 21.8.1997 r. o ochronie zwierząt, t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 856 ze zm.) i pobicie człowieka (zob. art. 158 KK) są przestępstwami podobnymi, z uwagi na popełnienie tych czynów z zastosowaniem przemocy (por. post. SA we W. z 14.10.2005 r., II AKzW 696/05, OSA 2006, Nr 2, poz. 5). (red. prof. dr hab. M. K., prof. dr hab. R. Z.)”.

(Kodeks karny. Komentarz red. prof. dr hab. R. S.)

Jednak pogląd ten ma charakter pewnego skrótu myślowego, a jego akceptacja in concreto musi być poprzedzona analizą całego cytowanego wyżej orzeczenia S. A. we W. w sprawie II AKzW 696/05, a nie jedynie samej tezy.

Otóż w omawianym judykacie SA przyjął podobieństwo czynów w bardzo specyficznej sytuacji faktycznej : Zachowanie A. (...) w dniu 7 sierpnia 2003 r. wobec psa B. L.. motywowane było nie tyle pragnieniem zadania cierpienia zwierzęciu, **co chęcią sprawienia przykrości właścicielce** psa i osobom z jej rodziny, a także było wyrazem zademonstrowania rodzinie L. swej siły, poczucia bezkarności i podporządkowania ich swojej woli. W tych okolicznościach, wielokrotne uderzanie twardym i tępym przedmiotem psa, mające postać znęcania się ze szczególnym okrucieństwem, gdy **motywem takiego zachowania jest także oddziaływanie na wolę człowieka (przymus)**, należy uznać za popełnione z użyciem przemocy. W takim wypadku przemoc - **jak zawsze** - skierowana **jest przeciwko człowiekowi**, zaś siła fizyczna użyta w stosunku do zwierzęcia.

Tak więc podobieństwo takich czynów jest możliwe ale wtedy i tylko wtedy gdy działanie wobec zwierzęcia jest w zamiarze sprawcy oddziaływaniem **na osobę**.

Z oczywistych względów w realiach sprawy sytuacja taka nie miała miejsca , a uprzednia karalność oskarżonego pozostaje „zwykłą” okolicznością obciążającą w rozumieniu art.53§2 k.k. i nie wpływa na kwalifikację prawną czynu.

Biorąc pod uwagę , że oskarżony P. K. (1) jest osobą dorosłą, znającą obowiązujące normy prawne i konsekwencje ich nieprzestrzegania, a czyn mu zarzucany ma charakter prosty ze społecznego punktu widzenia, uznać należy , że można oskarżonemu przypisać **winę**.

W odniesieniu do oskarżonego w tym zakresie nie zachodzą przesłanki do przyjęcia ograniczonej bądź zniesionej poczytalności , co wynika z jasnej , pełnej i fachowej opinii zespołu biegłych psychiatrów oraz opinii psychologa.

Wymierzając karę oskarżonemu Sąd miał na uwadze dyrektywy wymiaru kary zawarte w dyspozycji art. 53 kk.

Baczył bowiem by dolegliwość kary nie przekraczała stopnia winy, społecznej szkodliwości czynu z drugiej zaś strony by spełniła swoje cele wychowawcze, zapobiegawcze wobec oskarżonego, a nadto swoje cele w zakresie prewencji ogólnej.

W zakresie okoliczności obciążających Sąd wziął pod uwagę przede wszystkim sposób działania sprawcy , połączony z zadaniem zwierzęciu zupełnie zbędnych cierpień psychicznych, związanych z niewątpliwym , narastającym stresem w sytuacji pozbawienia możliwości ucieczki.

Znaczącą okolicznością obciążającą jest również wskazana powyżej uprzednia karalność sprawcy i działanie pod działaniem alkoholu.

Natomiast istotną okoliczność łagodzącą stanowi postawa oskarżonego po popełnieniu czynu, który nie tylko przyznał się do jego popełnienia i wykazał skruchę , ale również w istotny sposób przyczynił się do wykrycia sprawcy (warto zwrócić uwagę na notatkę k.1).

Ponadto trzeba uwzględnić – jako okoliczność łagodzącą przy ocenie stopnia winy sprawcy stwierdzone deficyty w zakresie intelektu i uczuciowości wyższej.

(dow : opinia biegłego psychologa k.354-356)

W ocenie Sądu orzeczona kara 1 roku pozbawienia wolności, czyli w 1/3 wysokości ustawowego zagrożenia jest adekwatna do stopnia zawinienia i społecznej szkodliwości popełnionego przez oskarżonego czynu i winna spełnić cele prewencji ogólnej i generalnej.

W zakresie celów jakie kara ma osiągnąć w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa pamiętać należy o niezwykle trafnym poglądzie wyrażonym przez SA w K. w wyroku z 1.2.2001 r. (II AKa 3/01, KZS 2002, Nr 2, poz. 22), że: "osiąganie celów ogólnoprewencyjnych poprzez wykorzystywanie społecznego oddziaływania kary nie powinno odbywać się kosztem sprawiedliwości. Wymierzanie kar zbyt surowych nie tylko nie umacnia poszanowania prawa, ufności w celowość przestrzegania norm prawnych organizujących społeczeństwo ani zaufania do organów prawo realizujących, ale nawet przeciwnie – może wywoływać mimowolne współczucie społeczeństwa dla przestępcy zbyt surowo ukaranego".

Ponadto Sąd w pkt II sentencji wyroku na podstawie art. 35 ust 5 cyt.wyżej Ustawy orzekł nawiązkę w wysokości 1.000 złotych biorąc pod uwagę z jednej strony okoliczności zdarzenia, zachowanie oskarżonego w trakcie zdarzenia a z drugiej - możliwości majątkowe oskarżonego.

Wskazać należy, że zgodnie z art.35§3a cyt.wyżej Ustawy zachodziły obligatoryjne podstawy orzeczenia środka karnego zakazu posiadania zwierząt.

W ocenie Sądu żądania oskarżycieli : publicznego i posiłkowego co do orzeczenia takiego zakazu na maksymalny przewidziany w Ustawie okres 10 lat są w pełni uzasadnione biorąc pod uwagę zarówno okoliczności czynu jak i warunki i właściwości osobiste sprawcy, a pominięcie tego rozstrzygnięcia w orzeczeniu, co stanowi oczywiste uchybienie, tłumaczyć można jedynie presją czasu i okoliczności towarzyszących ogłoszeniu wyroku.

Sąd w oparciu o art.624§1 k.p.k. zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych uwzględniając jego aktualną sytuację materialną i niski poziom dochodów.